

EuropaPosten

#10 2009

UTGIVEN AV EU-KOMMISSIONEN I SVERIGE

Sir Paul McCartney uppmanar till köttfria dagar. **Sid 12**

Unga hoppas på solenergin. **Sid 4–5**

Diskrimineringen i EU är kartlagd

I DEN FÖRSTA paneuropeiska kartläggningen av hur etniska minoriteter diskrimineras framgår det att 82 procent av de som utsatts för olika former av diskriminering aldrig anmäler det.

SID 11

Facit för svenska ordförandeskapet

TROTS ATT REGERINGEN inte lyckades med sin främsta prioritet under ordförandeperioden – att medverka till ett nytt globalt klimatavtal, får det svenska ordförandeskapet betyget MVG i Bryssel.

SID 6

2800 miljarder i statsstöd

UNDER 2008 STEG statsstöden i EU-länderna från 0,5 till 2,2 procent av BNP. Men samtidigt föll andelen illegala statsstöd.

SID 9

”Jag är stolt och glad över att vi nu fått ett politiskt genombrott i dessa svåra förhandlingar som pågått i så många år. EU-patentet kommer ge europeisk industri bättre möjligheter att konkurrera på den globala marknaden.”

EWA BJÖRLING
Handelsminister

Längsta långbänken löst

DEN 4 DECEMBER enades EU-länderna om en patentförordning och en gemensam patentdomstol för ett EU-patent. Det är en nästan 40-årig surdeg som är löst.

SID 7

VÄNTAN. Kinesiska säkerhetsvakter håller tillbaka pressen och försöker få dem att lämna ett multi-lateralt möte som hölls sent på fredagskvällen mellan USA:s President Barack Obama, kinesiska premiärministern Wen Jiabao, indiska premiärministern Manmohan Singh och andra viktiga ledare på Bella Center i Köpenhamn.

Klimatet får vänta

Världens ledare lyckades inte enas om ett nytt globalt klimatavtal. **Sid 4–5**

Sveriges tyngsta portfölj

Cecilia Malmström har fått Sveriges hittills tyngsta portfölj i EU-kommissionen. Hon hårdpluggar nu innehållet i portföljen för att bli godkänd i EU-parlamentets utfrågningar i mitten av januari. **Sid 6**

I DETTA NUMMER

Inifrån: Pierre Schellekens	2
Debatt: Svenskt Näringsliv om Köpenhamn	2
Tobinskatten aktuell igen	3

Klimatavtalet skjuts upp	4
Klimaträttvisa	5
Intervju med Cecilia Malmström	6

MVG för svenska ordförandeskapet	7
Ingen EU-kommissionär går säker	8
Frankrike mobiliserar för CAP	9

Företagsakademien	10
Nytan med EU	11
EU:s 2020-strategi	12

INIFRÅN

UNDER 2009 HAR flera mycket viktiga steg tagits för att göra EU bättre och säkra en mer framträdande plats på världsscenen. Ett nytt Europaparlament har valts in, en ny EU-kommissionen är på väg att börja sitt arbete och sist, men inte minst, det nya Lissabonfördraget har trätt i kraft. En av EU:s grundare, fransmannen Robert Schumann, sade att man bygger och integrerar Europas länder med "små steg". Nu har vi tagit ett jättekliv framåt med det nya fördraget!

FÖRUTOM EN RAD demokratistärkande nyheter som ger mer makt och inflytande till medborgarna och de nationella parlamenten, så finns det nyheter i Lissabonfördraget som inte diskuterats så mycket i debatten ännu. Ett sådant exempel är den nya gemensamma, ännu inte färdigkonstruerade utrikestjänsten, den s.k. EEAS (the European External Action Service), som är en gemensam organisation som skall bestå av medlemsstaternas och EU-kommissionens utrikestjänster. EEAS kommer att skapa en konsekvent och effektiv utrikespolitik för den Europeiska Unionen. EU-kommissionen är också genom det nya fördraget bättre rustad att utnyttja sin exklusiva förslagsrätt på nya politikområden bl.a. för att bekämpa organiserad brottslighet och terrorism. EU:s medlemsstater kommer att använda kvalificerad majoritet vid omröstning avseende flera politikområden, istället för enhällighet, och kommer därmed att kunna göra lagstiftningsarbetet snabbare och mer effektivt.

VI HAR STORA utmaningar nästa år. EU-kommissionen kommer att fortsätta och förstärka sina ansträngningar för att bekämpa konjunkturnedgången och arbetslösheten och förstås fortsätta kampen mot klimatförändringarna – oavsett utgången av klimatmötet i Köpenhamn. Den s.k. 2020-agendan – som ersätter Lissabon-strategin för arbeten och tillväxt – kommer att leda vårt arbete framåt. En stor utmaning är också de åldrande befolkningarna i EU:s medlemsstater. EU-kommissionen kommer att fokusera också på att motverka de negativa effekterna av detta fenomen, som snarare förr än senare kommer få mycket betydande negativa effekter på den Europeiska ekonomin, om inte effektiva motåtgärder sätts in.

DET SVENSKA ordförandeskapet avslutas i dagarna. Fredrik Reinfeldts regering har utfört sitt uppdrag på ett imponerande sätt. Organisation och utförande har varit perfekt, och i sakfrågorna har framgång nåtts avseende att antal stora initiativ.

DETTA ÄR DET sista numret av EuropaPosten i pappersversion.

Jag önskar att läsarna fortsätter läsa tidningen – i nätversionen som kommer att lanseras om ett par månader – och förblir intresserade av EU.

Det är ingen klyscha utan ett faktum att Europa behöver aktiva och intresserade medborgare för att fungera väl och bli bättre och bättre.

JAG VILL ÖNSKA alla läsare God Jul och Gott Nytt År, på återseende!

PIERRE SCHELLEKENS

Chef för EU-kommissionens kontor i Stockholm

DEBATT

Klimatavtalet är ingen affärsrisk

Klimatförhandlingarna är i full gång. Bella Center är dagligen fyllt till bristningsgränsen. Och förväntningarna är höga på att en överenskommelse ska nås. För näringslivet är det inte viktigt om avtalet blir juridiskt bindande nu eller senare.

TUFFT. Danmarks klimatminister Connie Hedegaard tvingades konstatera att förtroendeklyftan mellan rika och fattiga länder var för stor, för att få till stånd ett globalt bindande klimatavtal i Köpenhamn.

Foto: Gunnar Seijbold

DET VAR SYND att höra Anders Turesson, ordförande för EU:s förhandlare, säga i veckan; – Det är tråkigt att det är så svårt att lämna procedurfrågorna. De tar så mycket tid, när vi borde ägna oss åt viktiga sakfrågor.

Från näringslivet önskar vi att sakfrågorna kommer upp på agendan igen och att vi ser ett reellt politiskt avtal efter Köpenhamn. Från näringslivets horisont är det idag inte väsentligt om avtalet är legalt bindande från dag ett efter Köpenhamn eller om det blir ett år senare. Det viktiga är att det ges en kraftfull och entydig signal om att näringslivet i framtiden kommer att tillåtas att konkurrera på en global marknad

på lika villkor och att ett globalt pris kommer att sättas på koldioxid.

FÖR SVENSKT OCH EUROPEISKT näringsliv handlar det nämligen om att få bättre spelregler på en global marknad och att utjämna den relativa konkurrenssituationen. Näringslivet har en viktig roll i att bidra med kunskap och ny teknik för att möta utmaningarna. Genom framtida global konkurrensneutralitet och harmoniserade krav samt långsiktig förutsägbarhet ges förutsättningar för näringslivet att agera kraftfullt.

Frågan som nu många ställer sig nu är om EU ska gå från 20 till 30 procent reduktion

och när och om det ska spelas ut som ett förhandlingskort.

NÄRINGSLIVET HAR BEJAKAT det legalt bindande EU-målet med 20 procent till 2020. Men i likhet med många andra anser vi att det krävs att fler regioner kommer med på tåget. EU har vid upprepade tillfällen påpekat att unionen har för avsikt att höja sin ambitionsnivå under förutsättning att samtliga industriländer presenterar jämförbara åtaganden. Men tittar man på de faktiska bud som ligger på bordet i Köpenhamn är dessa i dagsläget uppenbart inte jämförbara med EU:s 20 procent. Faktum är att de klimatåtaganden som hittills presenterats från de utvecklade länderna långt ifrån är lika ambitiösa som EU:s.

Ett exempel är USA:s förhandlingsbud om att sänka sina utsläpp med 17 procent till 2020, jämfört med 2005 års nivå. Omräknat till 1990 års nivå motsvarar detta en reduktion av utsläppen med bara tre procent till 2020.

FÖR ATT EU SKA kunna minska utsläppen med 30 procent krävs således att buden från andra länder höjs väsentligt. Näringslivet menar att om EU ensamt går vidare och höjer ambitionen riskerar det att enbart slå mot de europeiska företagens konkurrenskraft och jobben. Och utan någon nytta för miljön. Och då kan vi tala om affärsrisker. Vår önskan är att politiker och förhandlare får ihop ett reellt avtal här i Köpenhamn. Det ger affärsmöjligheter för alla i näringslivet.

BIRGITTA RESVIK

Ansvarig för energi och klimatfrågor på Svenskt Näringsliv

Foto: Svensk Miljöliv

Vi tackar för oss!

DU HÅLLER I DET SISTA pappersnumret av EuropaPosten. EU-kommissionen har beslutat att de papperstidningar de finansierar i medlemsländerna i fortsättningen ska vara webbaserade av kostnadsskäl. Det beklagar redaktionen, inte minst med tanke på alla de läsare som inte kan eller vill läsa sina tidningar på nätet.

Det är tyvärr inget beslut redaktionen kan påverka. Vi sitter på byrån Publicera, som under de senaste åren haft uppdraget att producera EuropaPosten för svenska läsare

åt EU-kommissionen. Syftet är att tidningen ska vara självständig och försöka ge en objektiv bild av EU-samarbetet, även om det är EU-kommissionen som finansierar utgivningen.

Det är upp till er läsare att bedöma om vi lyckats med den föresatsen. Det har i alla fall varit utmanande och intressant att göra EuropaPosten och vi i redaktionen vill tacka alla trogna läsare och för alla reaktioner och insändare vi fått från Er under åren.

ÄVEN OM EUROPAPOSTEN upphör som papperstidning blir det en elektronisk fortsättning. Det kan dröja ett tag innan EuropaPos-

ten har hittat sitt format och innehåll, men vi vill uppmana alla som vill följa med i vad som händer i EU-samarbetet att registrera sig för EU Direkt via EU-kommissionens hemsida. Då kan ni hålla er uppdaterade för det händer mycket inom EU, som andra svenska media missar eller inte informerar om.

TACK FÖR NU ÖNSKAR:

Ola Hellblom, redaktör

Naima Ekman, layout

Eric Degerbeck, ansvarig utgivare, medieförman, EU-kommissionen i Sverige

Pierre Schellekens, chef, EU-kommissionen i Sverige

EuropaPosten

Tidningen utkommer med tio nummer per år och utges av EU-kommissionen i Sverige.

Innehållet i EuropaPosten överensstämmer inte nödvändigtvis med Europeiska kommissionens uppfattning.

Eventuella returer och adressändring: Publicera Information, EuropaPosten, Stora Nygatan 44, 111 27 Stockholm. Adressändring kan även göras via e-post: europaposten@publicera.se

Ansvarig utgivare: Eric Degerbeck
Produktion: Publicera Information AB
Tryckeri: V-TAB Norrtälje

Redaktion: Ola Hellblom, ola@publicera.se, Naima Ekman, naima@publicera.se, Emily von Sydow, evsydow@skynet.be. Telefon till redaktionen: 08-10 71 70.

Redaktionsråd: Eric Degerbeck, Pierre Schellekens, Ola Hellblom och Naima Ekman.

Prenumeration: Gratis. Använd kupong på sid. 12. eller via telefon: 08-10 71 70. **Taltidning:** EuropaPosten utkommer som taltidning. Även taltidningen är gratis. För prenumeration av taltidning ring: 08-39 91 40.

Utgivningsadress i Sverige
Regeringsgatan 65, Box 7323, 103 90 Stockholm
ISSN: 1404-0182
Tel: 08-562 444 11 Fax: 08-562 444 12

Pengar och klimat

Trots hårt trängda statsfinanser har EU lyckats skaka fram en stor påse pengar till världens allra fattigaste länder. Hjälpen ska snabbt sättas in för att skydda dem mot översvämningar, torka och andra katastrofer orsakade av klimatförändringen.

NÄR EU:S STATS- och regeringschefer samlades den 10-11 december för sitt ordinarie toppmöte var alla väl medvetna om det mycket allvarliga läget för ländernas offentliga finanser. Stora stöd har satts in för att stoppa det fria fallet i ekonomin och för att rädda banker från kollaps.

Budgetläget i vissa länder är desperat. Greklands nye premiärminister Georgios Papandreu kom till toppmötet med statsfinanserna i trasor. Efter valet i oktober har det avslöjats att landets budgetunderskott blir över 12 procent av BNP i år mot tidigare angivna 5 procent. Som resultat skjuter Greklands statsskuld i höjden, upp till 125 procent nästa år.

RYKTEN HAR UPPSTÅTT att Grekland skulle hamna på obestånd. Grekiska räntor har stigit och kreditvärderingen har sänkts. Georgios Papandreu lovade en rad reformer och att ta itu med korruptionen i offentliga sektorn. Han försäkrade att helt vända blad från landets gamla beteende.

Grekland måste själv lösa problemen, förklarade statsminister Fredrik Reinfeldt i egenskap av EU:s ordförande. Samtidigt som

man inte vill skapa prejudikat med att EU räddar länder som missköter sig med EU-pengar så är EU en familj och hjälps åt, som europaminister Cecilia Malmström uttryckte det.

Bland andra länder har även Spanien varnats för att kreditvärderingen kan sänkas. Irland höjer skatter och sänker lönerna drastiskt för offentliganställda, inklusive premiärministern som sänker sin lön med 20 procent.

I BÖRJAN AV DECEMBER beslöt EU:s finansministrar att starta procedurer mot alltför stora underskott mot tretton länder. Enligt stabilitetspaktens regler fick länderna rekommendationer hur snart de ska pressa tillbaka underskotten under gränsen 3 procent. Tidsgränserna sattes mellan 2012 och 2015 beroende på storleken på underskott och statsskulder.

Sedan tidigare är Lettland, Ungern och Rumänien satta på tuffa besparingar i samband med stödet från EU och Internationella valutafonden för att undgå bankrutt.

TROTS DESSA BANTNINGSKURER lyckades alltså toppmötet ta fram mer pengar till fattiga länder än

75 MILJARDER KRONOR. Det är EU-ländernas bidrag till åtgärder mot klimatförändringar i drabbade utvecklingsländer 2010-2012.

vad kommissionen hade beräknat vara EU:s "rättmätiga andel" av industriländernas bidrag. Fredrik Reinfeldt fick gå flera varv med insamlingsbössan på mötet och utöva lite grupptryck. Men till slut fick han ihop 2,4 miljarder euro per år under de tre åren 2010-2012.

Till slut bidrog alla EU-länder. Summorna varierade från små symboliska belopp till drygt 400 miljoner euro var från Tyskland, Frankrike och Storbritannien. Sverige skänkte mest per invånare, 8 miljarder kronor under de tre åren. Fredrik Reinfeldt medgav att i bidragen fanns både nya och gamla, omfördelade biståndspengar.

FN har beräknat behovet för

dessa snabbstartspengar till 7 miljarder euro per år för att till exempel bygga skyddsvallar i Bangladesh eller små öriken, eller motverka ökenspridning i Afrika. EU:s andel blev alltså drygt en tredjedel. (Kommissionen hade uppskattat högst 2,1 miljarder som EU:s rättmätiga del.)

ÅTER TOG FÖLJAKTLIGEN EU täten bland industriländerna på ett klimatområde. Sedan länge har EU lagt främst vad gäller åtaganden att minska utsläppen av växthusgaser – 20 procent till 2020 jämfört med 1990 års nivå. Inför slutspurten i klimatområdet i Köpenhamn förnyade EU sitt erbjudande att gå till 30

procent om andra industriländer gör motsvarande ansträngning.

– Det gäller främst USA och i någon mån Kanada som behöver röra på sig, sa Fredrik Reinfeldt. Samtidigt är det viktigt att stora utvecklingsländer, i första hand Kina, bromsar ökningstakten på sina utsläpp.

PÅ TOPPMÖTET BESLÖT ledarna också att hålla ett informellt toppmöte i början av februari för att diskutera fortsatta ekonomiska reformer, alltså en tioårig fortsättning på Lissabonagendan i EU:s 2020-strategi".

BENGT LJUNG

Skatt på finansiella transaktioner

Tobin är tillbaka. Åter är den kontroversiella straffskatten på finansmarknaden tillbaka på agendan.

BRITTISKE PREMIÄRMINISTERN Gordon Brown och franske presidenten Nicolas Sarkozy förenades på EU:s toppmöte i december i ett upprop för en beskattning av finansiella transaktioner och för beskattning av höga bonusar i finanssektorn.

Tobinskatte är uppkallad efter den amerikanske ekonomen James Tobin. Han föreslog 1971 en skatt på 1 procent på valutatransaktioner för att avskräcka från kortsiktig spekulation. Tanken har kommit och gått flera gånger i debatten genom åren. Den var bland annat aktuell när Sverige var EU-ordförandeland förra gången, 2001.

Frankrike talar numera om en mycket lägre avgift på 0,005 procent mer i syfte att skaffa intäkter än att avskräcka.

GORDON BROWN OCH Nicolas Sarkozy föreslog att en finansiell

ENIGA. Franske presidenten Nicolas Sarkozy och brittiska premiärministern Gordon Brown vill båda ha en skatt vid internationella transaktioner, för att finansiera åtgärder mot klimatförändringar.

transaktionsskatt skulle finansiera åtgärder mot klimatförändringen efter 2020, tillsammans med inkomster från auktionering av utsläppsrätter. Dessutom nämnde Gordon Brown skatten som en inkomstkälla för att försäkra världen mot framtida finanskriser.

Toppmötet ställde sig bakom en uppmaning till Internationella valutafonden att undersöka samtliga alternativ för att skydda finanssystemet mot risker, även en Tobinskatt. Andra alternativ är rena försäkringsavgifter, stabilitetsfonder och krav på banker

att ha reservkapital.

Sverige inför vid årsskiftet en stabilitetsavgift på 0,036 procent av vissa delar av bankers balansräkning. Pengarna ska finansiera en stabilitetsfond för att hantera finansiella kriser.

TOPPMÖTET BESKREV i sina slutsatser att ett skydd mot framtida kriser är en viktig del för att förnya "ett socialt och ekonomiskt kontrakt" mellan samhället och finanssektorn efter finanskrisen.

–Vi behöver en bättre relation mellan banker och samhället de tjänar. Finansinstituten är globala, men vi har inget system för globalt system för reglering som innehåller bankernas ansvar till samhället, sa Gordon Brown.

BRITTERN VET DOCK att en Tobinskatt bara kan fungera om den införs i alla stora finanscentra runt

om i världen. Både USA:s finansminister Tim Geithner och IMF-chefen Dominique Strauss-Kahn har ställt sig tveksamma. Andra anklagar paret Brown och Sarkozy för att jaga populistiska poäng.

Firma Brown & Sarkozy passade också på att angripa höga bankbonusar. Brittiska regeringen har beslutat införa en engångsskatt på 50 procent för bonusar över 25 000 pund i år. Nicolas Sarkozy sa att Frankrike kommer att införa något liknande. Men andra EU-ledare var mer avvaktande.

FINANSMINISTER ANDERS BORG har dock instämt i kritiken. Eftersom bankerna inte verkar lägga band på sig så kommer det att krävas nya tuffare EU-regler mot bonuskulturen framöver, sa han i en utfrågning i Europaparlamentet.

BENGT LJUNG

UPPGIVEN. Omvärldens dom över den missade chansen till ett nytt globalt klimatavtal i Köpenhamn är hård. Premiärminister Wen Jinbao (th) utsattes för stor press, men lyckades hålla emot. Kina fick som de ville – inget bindande klimatavtal.

Klimatet får vänta

Det mesta sköts upp när världens ledare skulle enas om ett nytt globalt klimatavtal i Köpenhamn. Klimattoppmötet kunde efter 12 dagars förhandlingar bara enas om en politisk deklaration, Copenhagen Outcome, som ska fyllas med bindande innehåll vid FN:s nästa stora klimatkonferens i Mexiko, COP16, om ett år.

NÅGRA HUVUDPUNKTER kunde världens ledare enas om. Det är målet om att temperaturen inte får stiga mer än 2 grader och finansieringen av åtgärder mot klimatförändringar i fattiga länder på kort och medellång sikt.

– Vi har ett skal utan mycket innehåll. Men det är trots allt en framgång att få världens länder att underteckna samma politiska överenskommelse om klimatet. Nu gäller det att lösa alla svåra utestående frågor under nästa år, säger Mattias Johansson, tidigare i miljöminister Andreas Carlgrens stab och nu vice vd i tankesmedjan Fores.

MÅNGA BEDÖMARE lägger skulden på det magra resultatet i Köpenhamn på världens största ekonomier och utsläppsländer, Kina och USA. De två står för hälften av världens koldioxidutsläpp och de måste göra mer ambitiösa åtaganden för att den globala temperaturen inte ska stiga för mycket. Men Kinas förhandlingsbud innebär betydande utsläppsökningar till 2020 och USA:s bud ger bara en minskning på 4 procent till 2020 jämfört med 1990.

– USA och Kina ursäktar varandras låga ambitionsnivå. Kina vill inte göra så mycket om inte USA

Barack Obama förhandlade i sista minuten fram ett urvattnat avtal med Kina, Indien, Brasilien och Sydafrika.

agerar. Och Indien tassar bara efter Kina. Därför måste övriga världen sätta hårdare press på Kina och USA, säger Martin Ådahl, vd för tankesmedjan Fores.

USA:S PRESIDENT Barack Obama bemötte kritiken i Köpenhamn och lovade i likhet med övriga regeringschefer att USA ska ta sitt ansvar för klimatet.

– Vi ska minska våra utsläpp med 42 procent till 2030 och med 80 procent fram till 2050 och det blir mätbara och verifierbara minskningar. Men alla länder måste ta sitt ansvar så att vi får ett globalt

klimatavtal som kan förbättra situationen, sa Barack Obama.

STÖRRE DELEN AV klimatförhandlingarna i Köpenhamn handlade om procedurfrågor, som kom från G77-gruppen med 134 utvecklingsländer. Det var först när danska ordförandeskapet gick med på att förhandla i dubbla spår som förhandlingarna började röra på sig. Det är dels en fortsättning av Kyotoprotokollet och dels ett parallellt klimatavtal för de länder som inte undertecknat Kyotoprotokollet. EU:s mål att få ett nytt globalt klimatavtal, som ersätter Kyoto föll därmed.

KINA OCH INDIEN vill inte sätta några fasta mål för sina utsläppsminskningar. De vill koppla minskningarna till sin ekonomiska tillväxt. Ju snabbare ekonomin växer desto mer kan de släppa ut jämfört med sina åtaganden. Det har EU och USA inte velat acceptera.

– Det måste gå att kontrollera och verifiera åtaganden. Annars förstår jag inte hur man ska kunna uppfylla ett avtal, sa president Obama.

Men Kina vägrade hårdnackat att gå med på några legala instrument för övervakning av deras utsläpp.

STATSMINISTER FREDRIK Reinfeldt, var som EU:s ordförande drivande för att få ett bättre resultat i Köpenhamn.

– Ett globalt hot kräver ett globalt svar. EU har gjort de mest ambitiösa åtagandena. Tiden har kommit för andra att leverera, sa Reinfeldt.

OLA HELLBLOM

Resultatet från Köpenhamn blev en överenskommelse, ("accord") inte ett juridiskt bindande avtal.

- Temperaturstigning skall hållas under 2C.
- Frivilliga utsläppsminskningar med varierande startår och slutår för olika länder. I-länderna skall anmäla sina åtaganden senast den 1 februari 2010.
- Utvecklingsländerna skall reducera efter sina egna förutsättningar. De skall rapportera sina åtgärder vartannat år. Utsläppsminskningar som genomförs med stöd utifrån skall kontrolleras internationellt. Minskningar som länderna genomför på egen hand redovisar de själva.
- Utvecklingsländerna skall begränsa avskogning.
- Till en snabbstart finns åtaganden på drygt 20 miljarder euro för åren 2010-2012. Japan tecknar sig för 7,6, EU för 7,3 och USA 2,5 miljarder euro.
- Från 2020 finns åtaganden på 70 miljarder euro (100 miljarder dollar) årligen till utvecklingsländerna. Pengarna skall komma från privata och offentliga finansiärer. En "Högnivåpanel" tillsätts för att värdera olika finansieringsmöjligheter. Pengarna skall fördelas av en ny fond (Copenhagen Climate Fund).
- Teknikutveckling och tekniköverföring skall förmedlas av en särskild, inte närmare fastställd teknikmekanism.

Klimatfrågan är grundläggande en fråga om rättvisa och om jämställdhet. Det var budskapet från Mary Robinson, Gro Harlem Brundtland och Margot Wallström i Köpenhamn.

Köpenhamn handlar om klimaträttvisa

MARY ROBINSON ÄR Irlands tidigare president, nu vice ordförande för Club of Madrid, ett nätverk för avgångna toppolitiker och statschefer. Hon låter nästan som en militant miljöaktivist:

– För oss är symbolen på klimatförändringar inte en isbjörn på ett isberg som smälter. Symbolen är den fattiga småbonden. Det är hon som får betala om vi inte når målen. Och jag säger hon, därför att klimatfrågan har en mycket stark jämställdhetsdimension.

MED "OSS" SYFTAR Mary Robinson på sig själv, på Gro Harlem Brundtland, Norges tidigare statsminister, nu FN:s särskilt utsända för klimatförändringar, och på Margot Wallström, avgående EU-kommissioner.

De tre har under ett par år arbetat med en serie konferenser kallade Road to Copenhagen, ett arbete med stöd av Club of Madrid, av näringslivsnätverket Respect Table, och av Globe Europe, en sammanslutning av miljöengagerade parlamentariker i Europa.

Efter ett tvådagarsmöte i Malmö reste de vidare till klimattoppmötet i Köpenhamn. Här fick FN:s klimatchef Yvo de Boer ta emot en kommuniké från Malmökonferensen, med huvudbudskapet att klimatpolitiken är en rättvisefråga.

– Vi vet vad som måste göras. Den enda möjliga slutsatsen är att världens ledare visar ansvar och enas om ett ambitiöst fördrag, sa Gro Harlem Brundtland.

AV DE TRE initiativtagare markerade Margot Wallström hårdast mot politikerna på konferensen:

FATTIG SMÅBONDE. Det är symbolen på klimatförändringar. Det är hon som får betala om vi inte når klimatmålen, säger Margot Wallström.

Foto: Gunnar Seijbold/Regeringskansliet

– Vi upplever just nu en paradox: Det är inga svårigheter att mobilisera de unga i kampen för att motverka klimatförändringarna.

tre mitt i getingboet av motsättningar mellan Nord och Syd. Den så kallade G77-gruppen, 134 utvecklingsländer i tredje

finansiering och på tekniköverföring, betyder det att Robinson, Harlem Brundtland och Wallström lierar sig med kritikerna från syd?

– Vi är här för att betona rättvisa. Jag förstår mycket väl de markeringarna, svarade Mary Robinson på Europa-Postens fråga.

– Vi tar ställning för rättvisa och för mänsklig utveckling. Men det handlar också om nödvändigheten av att återskapa ett bristande internationellt förtroende, sa Margot Wallström.

– Jag svarar ja, jag är enig i deras kritik, sa Gro Harlem Brundtland.

MED BETONINGEN PÅ RÄTTVISA, på

STAFFAN DAHLLÖF

”Vi tar ställning för rättvisa och för mänsklig utveckling. Men det handlar också om nödvändigheten av att återskapa ett bristande internationellt förtroende.”

Vi kan mobilisera resurser från forskare och näringslivet. Men vi kan inte lita på de politiska ledarna, sa hon under den första konferensdagen i Malmö.

Väl i Köpenhamn hamnade de

världen och Kina, sköt med skarpt mot läckta förhandlingsutspel från klimattoppmötets danska ordförandeskap.

Unga idéer för Europa

Hundratals gymnasieelever från europeiska skolor har presenterat sina idéer om hur Europa ska klara sina framtida energibehov och samtidigt klara av klimatkraven. De unga vill fasa ut såväl fossila bränslen som kärnkraft senast till 2050.

MÅNGA AV DE ungas förslag är radikala men ändå genomförbara. Under avsnittet energieffektivitet föreslås att medlemsländerna ska

binda sig för att minska sin energianvändning med 5 procent årligen tills de minskat med 40 procent. Företag ska ges skatterabatter om de blir grönnare snabbare.

Alla nybyggda hus ska vara passivhus med solpaneler på taket. Hushållens elanvändning föreslås bli reducerad beroende på hushållens storlek. Om hushållen förbrukar mer el än sin tilldelning ska merkonsumtionen vara dyrare.

DE UNGA SÄTTER sitt stora framtidshopp till solenergi, men även till vind och vatten. De vill att Europa ska bli mer självförsörjande på energi och minska beroendet av rysk naturgas. Kolkraftverk ska byta till förnyelsebar energi inom 30 år. Andra förslag är att skapa ett europeiskt forskningsinstitut för alternativ energi och att tvinga kraftbolag att redovisa hur deras sålda energi är producerad.

De vill också använda skatte-

vapnet tydligare för att gynna förnyelsebar energi och att EU ska belöna företag som blir koldioxidneutrala.

IDÉRIKEDOMEN ÄR STOR bland gymnasieeleverna. Deras handlingsplan på energiområdet har lämnats över till EU-kommissionen och beslutsfattare. Det är dessa unga som ska leva med de beslut som nu fattas i Köpenhamn.

OH

Stor besvikelse över magert resultat

EuropaPosten bad Sakeemul Huq, forskare från den Londonbase- rade tankesmedjan IIED (International Institute for Environment and Development) att sammanfatta COP15.

– **JAG KÄNNER MIG** mycket nedtryckt, nu talar vi om i bästa fall något slags uttalande. De senaste 48 timmarna har jag hört de mest inspirerande tal. Men att inte om- sätta dem i handling visar ett miss- lyckande i ledarskap.

Förvånad?

– Ja, jag väntade mig mera. Sarko- zys höll till exempel ett glimrande anförande. Jag hade en förhopp- ning om handling för oss alla till- sammans.

Men är det inte så realpolitik ser ut – man handlar efter egna intres- sen?

– Jo, om det var allt som det hela handlade om. Men klimatföränd- ringarna är inte nationella. De ger inte svar på de hot som faller över oss alla.

Har du noterat några framsteg eller positiva löften?

– USA:s uttalande om 100 mil- jarder dollar om året är ett bra förslag, men det är för lite och det kommer för sent. Den slags utspel skulle vi ha haft i början i konferensen så kunde det ha gett en plattform att ta avstamp ifrån och så kunde det ha gett fart på förhandlingarna.

Om man lyssnar på EU:s förhand- lare så påpekar man att Europa enbart står för 27 procents av världens utsläpp...?

– Alla står för bara en liten del, men alla måste bidra med sin del. Varje gram koldioxid som stop- pas är viktigt. Man kan inte bara börja med att peka på vad det är de andra skall göra. Bollen måste sluta rulla. Detta är ett misslyck- ande, vi har aldrig haft så många stats-och regeringsledare samlade i samma rum, och så kommer man inte längre.

Kunde det ha gått annorlunda?

– Den danske statsministern in- ledde med att lägga fram något som han menade var en kompromiss. Men när han utarbetade den hade han inte lyssnat på alla parter, bara på några av dem. Där förstörde han ett förtroende som var svårt att reparera.

Av alla olösta frågor, vilken är den allra viktigaste?

– Att världen ledare är beredda att ta sitt ansvar för att säkra det fatti- gaste och mest utsattas överlevnad. Men man har varit alltför foku- serade på sina egna intressen. Jag hade ett hopp om att Köpenhamn kunde bli start på något som var annorlunda.

STAFFAN DAHLLÖF

SVERIGES ORDFÖRANDESKAP

EuropaPosten kommer att följa det svenska ordförandeskapets framgångar och besvikelser under det andra halvåret.

Hon får Sveriges tyngsta portfölj hittills

Cecilia Malmström kröner nu en framgångsrik politiskt Europakarriär med det naturliga erkännandet som svensk EU-kommissionär. Efter två socialdemokratiska kvinnor från Norrbotten är det nu dags för en riktig liberal från Göteborg att representera Sverige i EU-kommissionen.

STATSMINISTER Fredrik Reinfeldt var påtagligt nöjd när han kommenterade den portfölj i nya EU-kommissionen som Cecilia Malmström får ansvaret för. Det är inrikes frågor, som omfattar migration, polissamarbete och gränskontroll. Härunder ligger myndigheter som Europol, Frontex, drogbyrå EMCDDA och Schengen-samarbetet.

– Att Sverige får en så tung portfölj visar att vi nu tillhör EU:s kärna, säger Fredrik Reinfeldt.

Själv är 41-åriga Cecilia Malmström också mycket nöjd med sin portfölj, även om hon hade kunnat tänka sig flera andra.

– Regeringen hade prioriterat fem portföljer, varav inrikes frågor var en. Det är ett område med mycket lagstiftningsmakt, men också ett område där alla har synpunkter och med stora motsättningar, säger Cecilia Malmström.

En av hennes uppgifter blir att implementera det femåriga Stockholmsprogram som EU enats om under svenska ordförandeskapet. Det handlar bland annat om att skapa en mer solidarisk asylpolitik

EFFEKTIVT RADARPAR. Ett resultatinriktat ordförandeskap, men inte lika inspirerande. Det omdömet får Cecilia Malmström och Fredrik Reinfeldt av övriga Europa.

mellan medlemsländerna och den frågan är politiskt känslig.

CECILIA MALMSTRÖM doktorerade vid Göteborgs universitet 1998 med en avhandling om regionala partier i Västeuropa. Nu sätter

hon sig vid skolbänken igen för att läsa in substansen i sin omfattande portfölj inför utfrågningarna i EU-parlamentet i mitten av januari. Det är först sedan hon godkännts av EU-parlamentet, som hon kan börja sitt nya jobb som EU-kommissionär.

– Jag läser nu på inför dessa utfrågningar som brukar vara tuffa. För att vara väl förberedd håller vi en övningsutfrågning nu i december.

Cecilia Malmström ska samtidigt se till att slutföra det svenska ordförandeskapet så väl som möjligt. Det spurtas på många fronter samtidigt. Ytterligare en fjäder i hatten erövrades när EU:s konkurrenskraftsråd enades om ett genombrott i EU:s längsta långbänk, den om ett gemenskapspatent. I snart 40 år har frågan om att skapa ett gemensamt patentsystem i EU diskuterats. För två veckor sedan kunde ministrarna enas om alla delar i gemenskapspatentet utom språkfrågan, som lyfts ut. Det handlar om hur många språk det gemensamma patentet ska översättas till. Den frågan ska lösas över tiden.

ETT AV FÅ BAKSLAG för svenska ordförandeskapet bokfördes samma vecka. Det var den blockerande minoritet som Sydeuropa mobiliserade för att stoppa direktivet om den fria patientrörligheten.

– Det jag jobbar mest med nu är tydliga slutsatser till det avslutande EU-toppmötet om bland annat utvidgningen och vilken tillväxt- och jobbstrategi som ska ersätta Lissabonstrategin. Vi vill lämna positiva besked om att öppna ett första förhandlingskapitel med Turkiet och Makedonien.

När det gäller post-Lissabonstrategin som ska beslutas i mars nästa år har vi också kommit långt, säger Cecilia Malmström.

HON HAR VARIT ansvarig i regeringen för förberedelserna och genomförandet av ordförandeskapet. När EuropaPosten ber henne sammanfatta perioden blir det en ganska lång resultatlista.

– Den viktigaste framgången var ju att se till att Lissabonfördraget kunde träda ikraft den 1 december. Sedan är vi väldigt nöjda med att ha fått den nya finansiella strukturen på plats liksom besluten om Östersjöstrategin och Stockholmsprogrammet.

Inte minst på hennes egna ansvarsområde i nya EU-kommissionen är Lissabonfördraget viktigt. Det gör det betydligt lättare att fatta beslut när man går från enhällighet till majoritetsbeslut inom dessa rättsliga områden. Det nya fördraget innebär också att EU-parlamentet får medbeslutanderätt på dessa områden. Därför gäller det för Cecilia Malmström att ha bra förbindelser med EU-parlamentet.

– Jag har ju varit ledamot i EU-parlamentet i åtta år och pendlat till Bryssel i ytterligare tre år som EU-minister, så jag har ett bra nätverk. Nu ska jag för första gången flytta ned till Bryssel med hela familjen, säger vår nya EU-kommissionär.

OLA HELLBLOM

Nu har vi facit av det svenska

FRAMGÅNGAR:

• LISSABONFÖRDRAGET.

Efter Irlands ja till fördraget i en folkomröstning i oktober lyckades svenska ordförandeskapet att få fördraget undertecknat av såväl Polens som Tjeckiens presidenter, så att det kunde träda ikraft den 1 december i år. Det öppnade dörren för valet av EU:s två nya topposter och den nya EU-kommissionen.

Polens president Lech Kaczyński.

Många medverkar i Östersjöstrategin.

• ÖSTERSJÖSTRATEGIN

En långsiktig plan för att öka samarbetet och tillväxten i Östersjöområdet och samtidigt göra Östersjön till ett säkrare och renare innanhav har antagits. Ett 80-tal prioriterade projekt, som leds av olika länder runt Östersjön har satts.

• STOCKHOLMSPROGRAMMET

Ett nytt femårigt handlingsprogram för EU:s inrikes och rättsliga samarbete har antagits. Ett av de viktigaste målen är att skapa en gemensam asylpolitik som blir mer solidarisk.

• NY STRUKTUR FÖR TILLSYNEN AV DEN FINANSIELLA SEKTORN

Efter att finanskrisen briserade i september 2008 restes kraven på skärpta regler för branschen. Det ledde fram till skapandet av ett övergripande EU-organ för att värdera systemriskerna och tre EU-myndigheter för central tillsyn av banker, försäkringsbolag och andra finansinstitut.

• EU-PATENT

Ett politiskt genombrott nåddes i december när EU enades om en ny patentförordning och en gemensam patentdomstol. Den olösta frågan om vilka språk ett EU-patent måste översättas till lyftes ut och ska beslutas om i en separat förordning.

Kroatien närmar sig ett medlemskap.

• KROATIEN KAN AVSLUTA SIN MEDLEMSKAPSFÖRHANDLING

Ordförandeskapet bidrog aktivt till att häva Sloveniens blockering av Kroatiens medlemskap på grund av en bilateral gränskonflikt.

EU-STJÄRNA. Cecilia Malmström är hemtam i EU-korridorerna efter åtta år i EU-parlamentet och tre års pendlande som EU-minister.

Foto: Robban Andersson/XP/Scanpix

ordförandeskapet

Foto: EU-kommissionen

• FINANSIERING AV KLIMATFÖRÄNDRINGAR I UTVECKLINGSLÄNDER

Ordförandeskapet lyckades få EU att ställa upp med 75 miljarder kronor för att finansiera åtgärder mot klimatförändringar i fattigare länder under åren 2010-2012. Sverige ska själv bidra med 8 miljarder under perioden.

BAKSLAG

• INGET NYTT KLIMATAVTAL

Svenska ordförandeskapet misslyckades med sin främsta prioritering; ett nytt globalt klimatavtal.

• PATIENTRÖRLIGHETSDIREKTIVET

Sydeuropa etablerade en blockerande minoritet mot direktivförslaget som skulle ge patienter rätt att få sjukhusvård i andra EU-länder när den nationella vårdgarantin inte kan uppfyllas.

Foto: Bengt Olaf Olsson

• NEJ TILL REGLERING AV HEDGEFONDER

Svenska ordförandeskapet lyckades inte heller att driva igenom skärpta regler för tillsynen av hedgefonder.

Längsta långbänken äntligen löst

Försöken att etablera ett EU-patent har gäckat unionen i snart 40 år.

Men under det svenska ordförandeskapet skedde ett genombrott när medlemsländerna den 4 december enades om huvuddragen för EU-patentet och en gemensam europeisk patentdomstol.

Foto: Gunnar Seijbold/Regeringskansliet

FIÄDER I HATTEN. Handelsminister Ewa Björling fick till sist igenom EU-patentet.

DET ÄR BETYDLIGT dyrare och krångligare för företag att söka patent i hela EU än att få motsvarande skydd i till exempel USA. EU-patentet ska göra det betydligt billigare och enklare att skydda innovationer i EU. I den nya patentförordningen har frågan om vilka språk ett EU-patent behöver översättas till, lyfts ut. Översättningsfrågan ska istället beslutas i en särskild förordning.

– Jag är stolt och glad över att vi nu fått ett politiskt genombrott i dessa svåra förhandlingar som pågått i så många år. EU-patentet kommer att ge europeisk industri bättre möjligheter att konkurrera på den globala marknaden, säger handelsminister Ewa Björling.

Foto: EU-kommissionen

Gunter Verheugen.

bär också att företag slipper föra patenttvister i varje medlemsland för sig, även om det rör samma uppfinning.

INNAN DEN NYA patentförordningen kan träda i kraft ska EU-parlamentet behandla förslaget och EU-domstolen ska lämna sitt yttrande om den nya patentdomstolen. Därefter ska en särskild förordning om översättning av patent antas.

– Den nya patentförordningen är en seger för näringslivet, säger Eurochambers generalsekreterare Arnaldo Abruzzini.

– Den politiska överenskomsten om EU-patentet kan inte överskattas. Genombrottet kommer när det behövs som mest, kommenterar Gunter Verheugen, avgående kommissionär för näringsliv och industri.

OLA HELLBLOM

NÄR EU ANTOG Lissabonstrategin 2001 med målet att till 2010 skapa världens mest konkurrenskraftiga och innovativa region var EU-patentet en viktig del. Det övergripande målet har inte uppnåtts, men nu ser det i alla fall ut som att EU-patentet blir löst på målsnöret för Lissabonstrategin.

EU-patentet innebär att företag genom en ansökan kan få patent-skydd i hela EU. Inrättandet av en gemensam patentdomstol inne-

"Konkreta beslut bättre än allmänna mål"

JØRGEN HENNINGSSEN LEDDE Europakommissionens delegation vid förhandlingarna om Kyotoprotokollet. Han är tidigare generaldirektör och rådgivare vid kommissionen. Och han är inte förvånad över utgången av Köpenhamnskonferensen.

– Jag har länge varit skeptisk till en process som bygger på avtal om generella mål. Alla kan se nackdelarna för egen del, men det är svårare att se fördelarna.

Jørgen Henningsen är också tveksam till möjligheter att få igenom bindande avtal på en senare tidpunkt.

– Avtal som skall ratificeras kräver minst 67 röster i den amerikanska senaten, medan nationella amerikanska beslut kan genomföras med 60 röster. Och det kan vara svårt nog.

MOTSATT DEN TYP av avtal som inte kunde slutas i Köpenhamn förrespråkar Jørgen Henningsen överenskommelser om konkreta miljöbeslut.

– Det kan vara stopp för nya koleldade kraftverk, eller datum för införande av bränslesnåla bilar. Det skulle betyda mindre förorening, minskat oljeberoende och en stimulans till teknikutveckling. Det finns goda skäl för den tillträdande kommissionen att ompröva hur klimatpolitiken skall utformas, säger Jørgen Henningsen.

Makedonien får vänta på sin medlemskapsförhandling

DEN OLÖSTA NAMNTVISTEN med Grekland gör att det fortsatt är ovisst när Makedonien kan starta sin medlemskapsförhandling.

Det lilla landet med 2,5 miljoner invånare fick sin kandidatsatus som medlemsland redan för fyra år sedan, men Grekland har hittills blockerat en start för medlemskapsförhandlingar. Deras norra region som gränsar till Makedonien har samma namn och Grekland är oroliga för att det kan leda till territoriella krav om Makedonien blir EU-medlem.

EU:s utrikesministrar har ännu en gång skjutit på frågan och säger att den ska tas upp igen under det spanska ordförandeskapet.

220 miljoner kronor till Östersjöstrategin

NÄR EU-BUDGETEN för 2010 slutförhandlades mellan ministerrådet och EU-parlamentet fick de senare igenom pengar till Östersjöstrategin, mot den svenska regeringens vilja. EU-parlamentet fick också loss 24 miljarder kronor till EU:s återhämtningsplan för 2010. Det ska gå till investeringar i energiinfrastruktur, grön teknik och utbyggnad av bredband i glesbygdsområden.

”EU:s finansministrar anser att det är viktigare att återföra pengar ur EU-budgeten tillbaka till medlemsländerna än att satsa offensivt.”

– Det var en extremt tuff förhandling, men vi nådde våra viktigaste mål, även om vi förlorade striden om att öka betalningarna ur EU:s strukturfonder. EU:s finansministrar anser att det är viktigare att återföra pengar ur EU-budgeten tillbaka till medlemsländerna än att satsa offensivt, säger Göran Färm, socialistgruppens ordförande i budgetutskottet.

Den samlade EU-budgeten klubbades till 122,9 miljarder euro, eller 1 250 miljarder kronor.

Ökade rättigheter för tågresenärer

NU FÅR TÅGPASSAGERARE samma rättigheter som flygresenärer vid försenade eller inställda tåg. De nya reglerna trädde i kraft den 3 december och innebär också att tågresenärer har rätt till ersättning om bagaget tappas bort.

Om tåget är en halvtimme försenat eller mer har passagerare rätt att få tillbaka 25 procent av biljettpriset. Vid förseningar över två timmar blir ersättningen 50 procent av biljetten. EU-medborgarna gör cirka 8 miljarder tågresor om dagen, så det kan bli dyrt för tågbolagen om de inte håller tiderna. EU-kommissionen planerar att komma med liknande förslag även för busspassagerare.

OROLIG. Ska José Manuel Barroso få behålla hela sitt lag? Det avgör EU-parlamentet i mitten av januari.

Foto: Gunnar Seijbold/Regeringskansliet

Ingen går säker

I januari ska Europaparlamentet fråga ut de nya kommissionärer som medlemsländerna nominerat.

De svenska parlamentarikerna vill avvakta utfrågningarna innan de bestämmer sig, men man ska inte ta för givet att alla blir godkända.

– **GENERELLT VERKAR DET** vara en blek samling, men var och en ska bedömas efter kompetens, säger Christofer Fjellner (M).

– Några av de nya är helt anonyma. Vi kan se fram emot tuffa hearingar. Det blir nog någon som hamnar i farozonen på bristande kunskap och någon på bristande vandel, säger Lena Ek (C).

Hon tror dock inte att José Manuel Barroso gör om samma misstag som senast med italienaren Buttiglione, som fälldes av parlamentet för sin syn på rättighetsfrågorna. Själv är hon imponerad av holländskan Neelie Kroes insatser som konkurrenskommissionär.

MILJÖPARTIETS CARL SCHLYTER röstade nej till Neelie Kroes förra gången, men har ändrat sig.

– Hon fungerade väldigt bra på sin konkurrensportfölj där hon lyckades krossa en del oligopol. Däremot ligger tysken Günther Oettinger bra till för icke godkänt, säger han.

VALET AV DEN starkt konservative Oettinger var omstritt i Tyskland, bland annat för att han försvarat en gammal nazist vid dennes begravning.

– Men det är lite för tidigt att säga något säkert. Jag gillar Catherine Ashton, hon har moderna

värderingar och är en tänkande person som lyssnar och får saker gjorda, säger Carl Schlyter.

Gunnar Hökmark (M) nämner också EU:s nya "utrikesminister".

– Det är viktigt att baronessan Ashton förmår hantera utrikespolitiken i det som kommer att vara en av världens stormakter. Annars är jag mest mån om vi får kommissionärer som tar strid mot protektionismen. Det är viktigt för mindre länder, säger han.

FÖRRA GÅNGEN RÖSTADE Eva-Britt Svensson (V) nej till kommissionen.

– Jag ansåg att den var för högerorienterad, och jag är beredd att rösta nej igen. Vi sitter nu och diskuterar vilka som är de bästa frågorna att ställa, säger hon.

Olle Ludvigsson (S) har ingen aning om hur han kommer att rösta.

– För mig är det framför allt synen på fackliga fri- och rättigheter som är viktig, säger han.

EUROPA-POSTEN HAR också frågat de svenska EU-parlamentarikerna vilken portfölj de helst ville att Sverige skulle få i den nya kommissionen.

Socialdemokraterna Marita Ulvskog och Göran Färm säger att de med en partivän som kommis-

sionär skulle velat ha sysselsättningsportföljen, men inte nu när folkpartisten Cecilia Malmström blir svensk kommissionär.

– Jag tror inte att hon står för de krav vi skulle vilja se på det området, säger Göran Färm.

Miljö, utvidgning och mänskliga rättigheter är portföljer som flera socialdemokrater tycker skulle ha passat Sverige. Åsa Westlund (S) tycker att det viktigaste är en lagstiftande portfölj.

– Migrations- och flyktingpolitiken är bra för Cecilia Malmström, hon är duktig på det, säger hon.

Isabella Lövin (MP) skulle gärna skulle ha sett att Sverige fick jordbruket.

– Det vore bra att ha en jordbrukskommissionär från ett land som inte tycker att vi ska behålla så stora subventioner till jordbruket, säger hon. Jordbruksportföljen är också Marit Paulsens (FP) personliga dröm, medan Alf Svensson (KD) önskade biståndsportföljen till Sverige.

OLLE SCHMIDT (FP) och moderaterna Christofer Fjellner och Gunnar Hökmark skulle gärna ha sett att den svenska kommissionären fått ansvar för handelsfrågorna.

ANNETTE WALLOVIST
BENGT ROLFER

Illegala statsstödet minskar

Den ekonomiska krisen har satt stora spår i användandet av statsstöd i EU. När EU-kommisionen i veckan presenterade hur mycket stöd som hade brukats i de 27 medlemsländerna stod det klart att det från 2007 till 2008 hade ökat från 66,5 miljarder euro till hela 279,6 miljarder euro. Däremot fortsätter missbruket av stöd i unionen att minska.

ÖKNINGEN AV STATSSTÖD, som nu motsvarar 2,2 procent av EU:s samlade BNP till skillnad från 0,52 procent 2007, beror på den finansiella hjälp i form av garantier och annat ekonomiskt som flera storbanker i EU fått.

Sedan hösten 2008 har kommissionen utlovat 3,65 biljoner euro i olika garantier för diverse finansiella och ekonomiska institutioner. Av dessa har dock bara 212,2 miljarder euro utnyttjats av tretton medlemsländer, däribland Sverige, som ansågs behöva ytterligare medel för att säkra

stabiliteten av sina banker.

Det största enskilda mottagarlandet är inte oväntat krisdrabbade Storbritannien, tätt följt av Tyskland och Irland. Sveriges stöd under 2008 uppgick till sammanlagt 360 miljoner euro.

Anledningen till att bufferten fortfarande är så stor är att flera tuffa krav sattes tidigt av kommissionen för att ta emot stödet. Detta för att förhindra en försämrad konkurrenssituation på den inre marknaden i EU. De tuffa kraven och den rigorösa översynen har också gjort att missbruket av statsstöd inom den finansiella sektorn har varit minimalt det senaste året.

VID TOPPMÖTET i december diskuterade stats- och regeringscheferna förslag på hur man ska fasa ut stödåtgärder för banker, även om inget sista datum kommer att sättas ännu. Ansvariga kommissionären för konkurrensfrågor, Neelie Kroes, har hittills varit nöjd med hur medlemsländerna använt medlen.

– De senaste 14 månaderna har vi utnyttjat stödåtgärder som saknat motstycke för att stabilisera de finansiella marknaderna i Europa och på så sätt banat vägen för en återhämtning av ekonomin. Genom att noga kontrollera användningen av ekonomiska medel är vi övertygade om att statsstöd är en del av lösningen på den här krisen.

Kroes var också nöjd med den disciplin EU-länderna visat upp när det kommer till användningen av de 67 miljarderna av statsstöd som gått till andra områden än just den finansiella sektorn, däribland regionalstöd och forskning. Under 2009 fanns det enligt kommissionen 43 fall av missbruk av statligt stöd, det flesta i de nya medlemsländerna. Den siffran ska jämföras med dryga 50 fall 2007 och hela 94 fall 2004.

GLÄDJANDE NOG har summan av missbrukat stöd som återbetalats av medlemsländerna också ökat betydligt. Sedan den offentliga översynen av statsstöd introdu-

FYRA GÅNGER UPP. Statsstödet i EU-länderna ökade fyra gånger 2008 jämfört med 2007. Ändå minskade det illegala statsstödet, konstaterar Neelie Kroes, EU-kommissionär för konkurrens.

cerades 2001 har 9,4 miljarder euro av missbrukat stöd kommit tillbaka till de olika statskassorna. Stora delar av den summan har återbetalats de senaste fem åren. En majoritet av missbruket av statsstöd sker inom industri-

sektorn med jordbruket som god tvåa.

Även inom fiskenäringen och transportsektorn förekommer felaktigt bruk av utbetalningar.

RIKARD JOZWIAK

Lantbruksekonomer vill halvera jordbruksstödet

BRYSSEL. Dragkampen om jordbruksanslagen är redan i full gång, trots att den rådande ekonomiska fördelningen av EU:s budget gäller till slutet av 2013.

På ena sidan står de som kräver en radikal reform och nedmontering av stöden, för att låta marknadskrafterna styra jordbruksproduktionen. Reformsidan har stöd av stora delar av miljörelsen.

EN GRUPP EUROPEISKA lantbruksekonomer har startat ett upprop för en radikal reform av jordbrukspolitiken, CAP. Bland undertecknarna finns professor Ewa Rabinowicz vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU:

– EU ska bara finansiera det som verkligen bidrar till EU:s gemensamma bästa. Även om CAP har förändrats och inte är riktigt så skadlig för frihandeln och miljön som tidigare, är den gemensamma jordbrukspolitiken ett stort slöseri med pengar.

Rabinowicz och hennes kolleger menar att hälften av jordbruksstödet, som idag slukar 40 procent eller 54 miljarder euro av EU:s totala årsbudget, ska bort. Allt som hör till lantbruksutveckling kan hanteras av medlemsländerna själva. Det skulle bidra till en bättre hållbarhet, bättre djurhållning samt stimulera ekonomisk tillväxt.

EN AV DE argaste kritikerna av EU:s jordbrukspolitik är Europaparla-

Frankrike har gått till offensiv för att försvara budgeten till den gemensamma lantbrukspolitiken.

mentarikern Marit Paulsen, FP. Hon menar att den är ett sätt att "betala människor för att äga land istället för att bruka jorden".

Paulsen efterlyser emellertid en nyansering av debatten. Hon säger att jordbrukspolitiken behövs för att jämna ut skillnaderna mellan medlemsländernas villkor. Det som bonden inte kan sälja, men som behövs för det kollektiva goda, som kulturarv, matarv, skydd av biologisk mångfald, måste jordbrukarna få hjälp med och detta kan inte hanteras av medlemsländerna själva. Däremot måste marknadsstöden bort.

MARIT PAULSEN landar också på att hälften av CAP-budgeten kan ka-

pas, men återstoden ska användas för att hålla landsbygden levande. Hon nämner som exempel osttillverkningen i Norrland:

– Det är god lyx, som vi vill ha kvar, men det är klart att det räddar inte livsmedelsförsörjningen i världen, säger hon.

CAP HAR OCKSÅ försvarare. Jordbruksorganisationerna menar att bönderna behöver långsiktighet, att de utför en viktig uppgift, för att säkra tillgången till mat i en växande global befolkning och med allt svårare klimatförändringar, som de måste ta hänsyn till.

Pekka Pesonen är generalsekretärare i europeiska jordbrukarlobbyn, Copa-Cogeca, i Bryssel. Han

pekar på att livsmedelsförsörjningen är hjärtat i CAP. Politiken skapades för att göra EU självständigt och oberoende som matproducent. Det är en fråga som blir alltmer aktuell, menar han och varnar för att det är nästan tomt i EU:s skafferier.

– Lantbrukare är företagare. När marknadsliberaliseringen, som ett resultat av jordbruksreformen (Agenda 2000) trädde i kraft 2003, började bönderna enbart producera de varor som gick att sälja, men det betyder att EU inte har någon lagerhållning längre.

DET ÄR ALLTSÅ tomt i EU:s skafferier. Det blir alltmer prekärt, dels för att det kan bli matbrist om det blir missväxt, men också för att behoven ökar dramatiskt. 2050 kommer världens växande befolkning att kräva 70 procent mer mat. Livsmedel och åkerareal kommer att bli ett strategiskt vapen.

Marknadskrafterna garanterar inte livsmedelsförsörjningen. De bidrar till ett intensivt jordbruk, som drivs av de stora industriella aktörerna. Endast med en gemensam planering av jordbrukspolitiken kan man hålla landskapen öppna och garantera att också de mindre jordbrukarna får leva kvar, menar Pesonen.

Pesonen menar att EU:s lantbrukare behöver fortsatt stöd och en långsiktighet som marknaden inte kan erbjuda. De behöver också

kompenseras för att de har strängare regler än deras konkurrenter i andra länder, som USA och Sydamerika, t.ex. när det gäller genmodifierade mekanismer, GMO och djurskyddsregler.

EU-KOMMISSIONEN har tillsatt en forskargrupp, som ska ge framtidsperspektiv på jordbrukspolitiken. Direktören heter Anastassios Haniotis. Han menar att gruppens utgångspunkt är att jordbruksproduktionen fortfarande behöver stödjas, för att främja de mål som EU har: Ett hållbart lantbruk som levererar de produkter som medborgarna behöver. En ren marknadsorientering skulle leda till ett intensifierat och miljöovänligt jordbruk. Det skulle avfolka landsbygden.

Den franska regeringen har bjudit in till ett möte för att planlägga hur man ska försvara den gemensamma jordbrukspolitiken. Svenskar, briter, danskar, holländare och malteser, som samtliga driver linjen med radikalt minskade jordbruksutgifter, har uteslutits från inbjudan till det som fransmännen kallar "G22" alltså EU minus de fem ovan nämnda medlemsländerna.

Den franske jordbruksministern, Bruno Le Maire talar om att det är dags att skriva samman en "anfallsplan för att försvara en stark gemensam jordbrukspolitik".

EMILY VON SYDOW

KRÖNIKA

LARS GYLLANDER
Försäljningsdirektör i Danfoss AB.

Genväg till minskade utsläpp

KLIMATFÖRHANDLARE FRÅN HELA VÄRLDEN samlades i Köpenhamn och arbetade dygnet runt för ett nytt globalt klimatavtal för minska omfattningen av klimatförändringarna. Debatten fortsätter efter Köpenhamn – vad kan göras och hur gör man det smartast.

JAG VILL HÄR LYFTA FRAM en smart genväg till betydande utsläppsminskningar. Även om energianvändning för transporter och industrin ofta stjälar rubrikerna, så är det 40 procent av energiförbrukningen i Europa som går till uppvärmning och el i byggnader. En betydande del av denna energi skulle snabbt och billigt kunna sparas genom att installera termostater på radiatorer.

I SVERIGE ÄR 90 PROCENT av radiatorerna redan utrustade med termostater. Men så är det inte i Europa och övriga världen. I hela Europa finns 1,5 miljarder radiatorer, men bara hälften av dessa har termostater som automatiskt stänger av och på kylaren beroende på temperaturen i rummet. Resten av radiatorerna kan manövreras manuellt. Användarna vrider upp och ner för värmen, vilket ofta leder till stora svängningar i temperaturen och en massa bortkastad energi. Få människor lämnar sina hem utan att stänga av vattnet. Men när det gäller radiatorer, så försar det varma vattnet igenom till ingen nytta.

”En betydande del av denna energi skulle snabbt och billigt kunna sparas genom att installera termostater och radiatorer.”

DE MÅNGA TERMOSTATERNA i Sverige innebär att det svenska samhället sparar upp till sex miljoner ton CO2 varje dag jämfört med om vi inte hade haft några termostater alls. Om resten av världen installerade en lika stor andel termostater, skulle hälften av utsläppsmålen för koldioxid i Kyotoprotokollet ha uppnåtts.

Därför är termostater en smart genväg till utsläppsminskningar inte bara i Europa. Potentialen är ännu större i övriga världen. I Nordamerika med 75 miljoner radiatorer är bara 3 miljoner utrustade med termostater. Eller i Kina med 860 miljoner radiatorer, är bara fem miljoner utrustade med termostater.

SÅ MEDAN POLITIKER och företagsledare diskuterar miljarderinvesteringar i elbilar, CCS (Carbon Capture and Storage) och biobränslen, så finns det enkla lösningar som baseras på befintlig teknik. Radiatortermostat har funnits i mer än 60 år och är en välkänd och beprövad teknik.

ÄVEN I SVERIGE FINNS det mycket kvar att göra för en effektivare styrning av värmeförbrukningen. Många termostater är äldre modeller. Om den enskilde husägaren eller bostadsrättsförening ersätter dem med de senaste modellerna, kommer det att ge ännu större minskningar av koldioxidutsläpp och lägre energinota. Jag uppskattar att minst en tiondel av Sveriges 25 miljoner radiatorer behöver bytas ut, för att bidra till mindre utsläpp och minska riskerna för klimatförändringar.

Ulrika inspirerar

MALMÖ/ULRICEHAMN. Vilka är människorna bakom alla torra fakta och späckade sifferkolonner? Vilka spännande historier finns att berätta om varje ESF-projekt? Ulrika Geeraedts tycker att individer och öden ska lyftas fram. För de synpunkterna får hon Svenska ESF-rådets idépris som delas ut för första gången.

SOM INTERNATIONELL samordnare i Ulricehamns kommun ägnar sig Ulrika Geeraedts mycket åt att diskutera och planera genomförandet av olika ESF-projekt.

Under 2009 pågår ESF-projekt för 20 miljoner kronor i Ulricehamn vilket är betydligt mer än i den svenska genomsnittskommunen.

– ESF-rådet delar ut massor av pengar. Det är viktigt att visa hur de används och vilka möjligheter som faktiskt finns. Då är chansen stor att andra får lust att pröva egna idéer, säger Ulrika Geeraedts.

I sitt belönade förslag pekar hon också på möjligheterna att använda sig av nya digitala media samtidigt som hon tycker att ESF ska sticka ut hakan för att ta större plats i den offentliga debatten.

SJÄLV TROR ULRIKA att en mer levande och utförlig redovisning av ESF-projekten leder till ökat intresse, större engagemang och framför allt ett bredare idéflöde.

– Det är väldigt inspirerande att läsa om projekt som andra har genomfört. Man får idéer om saker man själv kan göra och tips om hur

Ett tiotal bidrag lämnades in i ESF-rådets idétävling. Ulrika Geeraedts, Ulricehamn, fick förstapriset.

det går till att sätta igång.

– Det gäller inte bara ESF-satsningar, utan kan lika gärna vara andra projekt. Det kan till exempel handla om att få fler människor i sysselsättning, hjälpa långtidssjukskrivna eller skapa meningsfulla aktiviteter åt arbetslösa ungdomar.

TANKEN BAKOM ESF-RÅDETS idépris är att kunskaperna om och intresset för Europeiska socialfonden ska öka.

Någon brist på ansökningar är

det dock inte frågan om.

– Om alla projekt beviljades skulle vi tvärtom få betala ut sju gånger så mycket pengar som vi har att disponera. Men att det ska råda konkurrens om fondmedlen ligger i själva idén, sa Eva Malmström, regionschef för ESF-rådet i Sydsverige, när priset delades ut i Malmö. ESF-rådets generaldirektör Åsa Lindh välkomnade tanken att enskilda människor ska få en större roll när projekten presenteras.

– I dagarna öppnar vi vår nya hemsida där vi har tagit fasta på många idéer om hur webben kan utvecklas. Och vi ska fortsätta att gå i bräsch för nya sociala medier och banbrytande teknik.

Delar av Ulrika Geeraedts idéer har införlivats i den nya sajten. Besökarna ska få detaljerad information om alla beviljade ESF-projekt och uppgifterna kan spaltas upp på flera olika sätt.

SOM BELÖNING FÖR sina idéer får Ulrika en tvådagars studieresa till Bryssel där hon får besöka EU-kommissionen och två av dess direktorat samt EU-parlamentet.

ANDERS GRÖNLUND

Svenska ESF-rådet är en statlig myndighet under arbetsmarknadsdepartementet. Huvuduppgiften är att fördela medlen i Europeiska socialfonden och Europeiska integrationsfonden. Under programperioden 2007-2013 ska totalt 6,2 miljarder kronor delas ut till projekt runt om i landet. Två områden prioriteras under sjuårsperioden: Kompetenshöjning inom både privat och offentlig sektor samt insatser för att fler ska få en chans på arbetsmarknaden, särskilt ungdomar, invandrare och långtidssjuka. ESF-rådet har huvudkontor i Stockholm och Falun samt regionkontor på åtta ställen i landet.

Företagsakademin hjälper bolag att växa

Snabbaste studion i stan! Så säljer sig filmbolaget Independent Group i Nacka. I deras studio spelas många av svenska reklamfilmer in, eller så bygger bolaget upp dekoren till filmerna någon annanstans. Alla anställda har gått kurser hos Företagsakademin, som erbjuder affärsutvecklande utbildningar för småföretag för bara 1000 kronor per företag.

FÖRETAGSAKADEMIN Stockholm har ett kursprogram som finansieras av EU:s socialfond, ESF. Syftet är att erbjuda småföretag en utvecklings- och utbildningsplan, så att de lättare ska kunna växa.

– Våra tidigare kursprogram har först omfattat soloföretag och sedan småföretag med högst fyra anställda. Utvärderingen av den senare visade att 86 procent av deltagarna var mycket nöjda, säger Luba Grahn Lokner, marknadschef i Företagsakademin Stockholm.

I nuvarande kursprogram, för företag med högst nio anställda, har hittills 850 företag näppt på

erbjudandet. Högst 1 200 företag kan få plats i detta program som löper ut i april 2011.

– Vi har deltagit i flera av Företagsakademin program och vi har haft enorm hjälp av kurserna. Jag har själv fått utbildning i företagsledning, sälj och retorik. Vi skulle inte ha råd att skicka anställda till liknande kvalificerade tredagarskurser, som normalt kostar 18 000 kronor per person. Nu betalar vi bara 1 000 kronor och det har bidragit starkt till vår utveckling, säger Jacob Jörgensen, ansvarig för affärsutveckling och försäljning på Independent Group.

BOLAGET STARTADES 1999 och har vuxit snabbt. Med ett stort eget snickeri och måleri kan Independent snabbt bygga upp dekor efter kundens önskemål. I gruppen finns också landets största lager av kostymeringar i Stockholms frihamn, samt agenturbolaget Magnolia. Det senaste året har varit tufft när företagen dragit ned rejält på produktionen av reklamfilmer.

– Därför har vi breddat oss mot långfilmsproduktion och tv, som inte är lika konjunkturkänsligt. Independent har tagit över Gotland Film studios i Färösund, där även dekorbolaget har etablerat sig. Vi har bland deltagit i produktionen av Millenniumfilmerna och är nu med i en samproduktion av filmen Tusen gånger starkare med Sonet Film, berättar Jacob Jörgensen, en av de tre grundarna och delägarna.

ALLA TRE HAR arbetat hos reklamfilmslegenden Roy Andersson och nu försöker man bygga upp ett filmkluster kring sina studios i Nacka. Här ligger nu även produktionsbolaget Panorama Film.

– I utvärderingen av tidigare kursprogram kan vi se att den kompetenshöjning vi erbjuder leder till tillväxt när småföretagen växer. Det räknar vi med kommer att bekräftas av den forskning vid Mälardalens högskola som nu följer vår verksamhet, säger Luba Grahn Lokner.

OLA HELLBLOM

NYTTAN MED EU

Vad har du och jag för nytta med EU?
Det tänker EuropaPosten lyfta fram.

Det är konsumenten i fokus när EU nu utvidgar sin produktmärkning av energieffektivitet. En skala från A till G har införts där A visar bäst energieffektivitet. Den EU-märkningen finns redan för vitvaror och gäller nästa år även för till exempel tv-apparater och kaffebryggare. Nästa år blir det också obligatoriskt att märka bildäck efter denna skala.

Lättare att välja energisnåla produkter

DET SOM AVGÖR vilken märkning bildäck får är hur de påverkar bränsleförbrukningen, vilken greppförmåga de har och hur tysta de är. Tillverkarna måste ha märkningen på varje däck eller ha ett papper som visas köparen före försäljningen.

– Det här en vinn-vinn situation där konsumenter kan välja säkrare och tystare däck samtidigt som de sparar bränsle. För hela unionen betyder det minskade utsläpp från vägtrafiken, säger EU-kommissionären för energi, Andris Piebalg.

”Det här en vinn-vinn situation där konsumenter kan välja säkrare och tystare däck samtidigt som de sparar bränsle.”

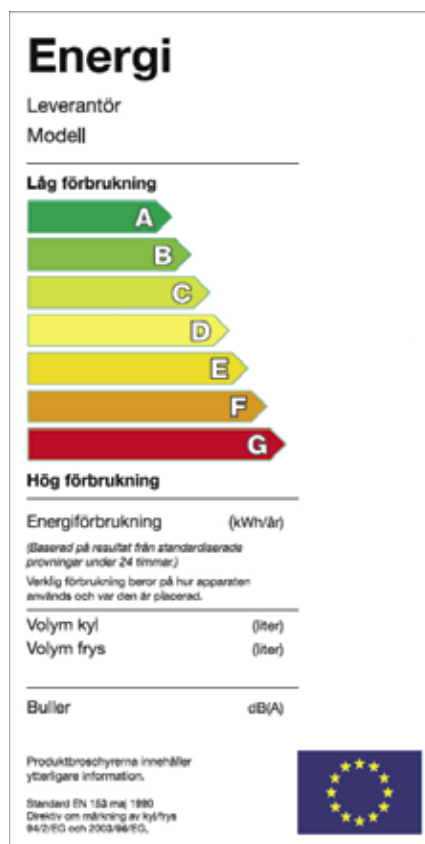
ETT AV EU:S ENERGIMÅL är att minska energianvändningen med 20 procent fram till 2020. Att märka elslukande produkter och underlätta för konsumenter att göra

energismartare val är ett viktigt instrument för att nå det målet.

För extra energibesparande vitvaror och elapparater i klass A kan tilldelas ett, två eller tre plus. För att göra det ännu lättare för konsumenten ska varorna också markeras med en färg där mörkgrönt är bäst och rött är sämst vad gäller energibesparing.

EN ANNAN NYHET i energimärkning är skärpta regler för byggnaders energiförbrukning. De energicertifikat som sedan 2009 måste finnas med vid försäljning av en fastighet ska i fortsättningen gälla många fler byggnader. Certifikatet ska visa köparen hur energikrävande fastigheten är.

ETT ANNAT AV EU:S energimål är att 20 procent av energikonsumtionen ska utgöras av förnyelsebar energi till 2020. Alla fastigheter som byggs efter 2020 måste till övervägande del drivas av förnyelsebar energi enligt det beslut som togs av ministerrådet och EU-parlamentet i november.

ENERGISMART. Nu kan konsumenterna göra mer energismarta val, säger energikommissionären Andris Piebalg.

Foto: EU-kommissionen

Få anmäler etnisk diskriminering. Bara 18 procent av personer från etniska minoriteter som utsatts för diskriminering har anmält det, visar den första paneuropeiska undersökningen.

Foto: Mustafa Ozer

Utbredd diskriminering av EU:s minoriteter

Det är bara en bråkdel av diskrimineringen mot etniska minoriteter i EU-länderna som anmäls. Det visar den första paneuropeiska undersökning om problemet som EU:s byrå för mänskliga rättigheter genomfört. 23 500 personer från olika minoriteter har djupintervjuats och resultaten är chockerande.

DISKRIMINERING AV nordafrikaner, somalier och romer är mest utbredd. Den sker överallt i samhället från skolan och sjukvården till arbetslivet, i butiker och på krogen. 82 procent av de som utsatts för diskriminering under det senaste året anmälde det aldrig

– Det är väldigt få som anmäler även grova fall av diskriminering.

De som utsatts för diskriminering tror inte att det är någon idé att anmäla det. I många fall känner inte minoriteterna till sina rättigheter och i andra fall litat de inte på polisen eller myndigheterna, säger Morten Kjaerum, direktör vid EU:s byrå för mänskliga rättigheter.

Till exempel uppger 19 procent av de nordafrikaner som intervjuats att de stoppats av polisen enbart på grund av att de tillhör en etnisk minoritet. Många upplever alltså polisens behandling som diskriminerande.

59 PROCENT AV intervjuade muslimer kände inte till att det finns lagar som förbjuder diskriminering i arbetslivet. Hela 18 procent av romerna och afrikanerna svarade

i undersökningen att de utsatts för rasistiska hot eller våldsamheter under det senaste året.

EU-STUDIEN VISAR också att de medlemsländer som har ombudsinstitutioner tar emot fler anmälningar av diskriminering, som också leder till åtgärder. I medlemsländer där dessa anmälningar går till polisen är det få fall som utreds ordentligt och leder till sanktioner.

En annan slutsats från den stora undersökningen är att de i en etnisk minoritet som har högre utbildning eller de som är andra generationens invandrare känner sig mer diskriminerade. Det beror på att de känner till sina rättigheter bättre.

En tredje slutsats är att ju mörkare hudfärg desto mer diskriminering.

Ny grön teknik ska öka sysselsättningen och klara EU:s klimatpolitik.

Grön tillväxt

I mars 2010 ska EU:s stats- och regerings-chefer anta unionens nya tillväxt- och sysselsättningsstrategi för perioden 2010–2020. Det svenska ordförandeskapet har varit drivande för att bygga strategin kring en ekoeffektiv ekonomi.

EU-KOMMISSIONEN skickade den 24 november ut ett förslag på 2020-strategin på konsultation till medlemsländerna. Remisstiden är kort och svaren ska vara inne den 15 januari. Därefter ska den nya EU-kommissionen lägga ett mer detaljerat förslag, som EU:s vårtoppmöte antar under det spanska ordförandeskapet.

Den avgående kommissionen har inte kunnat presentera så konkreta förslag som man önskat, men dokumentet listar en rad utmaningar som EU står inför. 2020-strategin ska bland annat definiera exitstrategin ur den ekonomiska krisen, som utlöstes av finanskrisen. Det gäller, enligt förslaget, att balansera behovet

av fortsatt finansiellt stöd på kort sikt med uthålliga statsfinanser och makroekonomisk stabilitet på lång sikt. Medlemsländerna måste igen kunna uppfylla stabilitetspaktens krav på att budgetunderskotten inte får överstiga 3 procent av BNP.

”Förändringen av EU mot en grön, kunskapsbaserad ekonomi kommer öka sysselsättningen och reducera arbetslösheten.”

EU-KOMMISSIONEN har listat fyra prioriteringar till 2020. Det är innovationer och kunskap, som kallas för motorn till uthållig tillväxt. Det andra är grön tillväxt. Användningen av ny grönare teknik kommer stimulera tillväxt, skapa nya jobb och tjänster samt göra att

EU klarar sina miljö- och klimatmål, skriver EU-kommissionen.

Den tredje prioritering som nämns är ett digitalt Europa och den fjärde att bekämpa utslagen på arbetsmarknaden.

– Förändringen av EU mot en grön, kunskapsbaserad ekonomi kommer öka sysselsättningen och reducera arbetslösheten, menar EU-kommissionen.

DET ÄR EUROPEISKA rådet som ska fastställa målen i strategin och politiken för att nå dit. Sedan ska medlemsländerna sätta upp individuella femårsmål i förhållande till nationella villkor och möjligheter. EU-kommissionen ska följa och övervaka att dessa planer efterlevs i årliga rapporter. Förhoppningsvis kommer EU att bättre kunna infria 2020-strategin än vad som varit fallet med Lisabonstrategin, som antogs för perioden 2000-2010.

OH

Köttfria dagar

BRYSSEL. Det blev rätt trångt i Europaparlamentets pressal när tre medelålders manliga vegetarianer skulle presentera varför deras livsstil sparade klimatet och hur vi andra kunde bidra genom att äta mindre, eller inget kött alls.

INTRESSET BERODDE troligen på att en av herrarna var Sir Paul McCartney, artist och numera också aktivist och vegetarian.

Köttproduktionen släpper ut fler klimatfarliga gaser (18 procent) än transportsektorn (13 procent), menar McCartney och hans kampanjkolleger, vice ordföranden i Europaparlamentet, Edward McMillan-Scott, brittisk konservativ (EPP-gruppen) och Dr Rajendra Pajauri, ordförande i den internationella klimatpanelen.

Förutom att bidra till massiva klimatfarliga utsläpp tär köttproduktionen på alla jordens resurser, inte minst genom att skogar skövlas för att bli betesmark, som i Brasilien.

Kampanjen är en uppmaning till att ändra hållning och ändra jordbrukspolitiken, så att också de fattiga i världen gynnas. En köttfri dag i veckan skulle spara jordens resurser.

NÄR SIR PAUL var skolpojke var det alltid köttfritt på fredagar.

McMillan-Scott blev vegetarian på juldagen för ett knappt år sen och Dr Pajauri hänvisade till sin indiska bakgrund.

– De som anser att vegetariska rätter smakar dåligt, borde skaffa sig en indisk kock, förklarade Dr Pachauri.

SIR PAUL'S KAMPANJ, Meatfree Mondays, finns på webben och han uppmanade alla att skriva en lite piggare kampanjsång än den han själv presenterar där.

EMILY VON SYDOW

Prenumeration eller adressändring

EuropaPosten kommer från 2010 att enbart utges som nättidning. Det innebär att vi behöver mejladresser till nuvarande prenumeranter på papperstidningen för att säkra en smidig övergång. Under 2009 vill vi därför uppmana nya och trogna läsare att registrera sig för en kommande elektronisk prenumeration.

För att prenumerera elektroniskt gör du så här:

Gå in på hemsidan EU-kommissionen i Sverige (www.eu-kommissionen.se). Klicka på "EuropaPosten". Under "Prenumerera på EuropaPosten" kan du skriva in och din mejladress i adressfältet. På samma hemsida kan du även registrera dig för EU-kommissionens nyhetsbrev EU Direkt.

För att adressändra via datorn, gör så här:

Gå in på hemsidan EU-kommissionen i Sverige (www.eu-kommissionen.se). Klicka på "EuropaPosten". Under "Prenumerera på EuropaPosten" skriver du in din gamla och nya adress i fälten.

Vi på EuropaPosten önskar alla läsare en God jul och ett Gott Nytt år!

EuropaPosten
Publicera Information AB
Stora Nygatan 44, 111 27 Stockholm
Tel: 08-10 71 70.

